

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát
Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-1254/23-H
Sp. zn. ČŠIH-S-204/23-H

Název	Gymnázium Jaroslava Žáka, Jaroměř
Sídlo	Lužická 423, 551 01 Jaroměř
E-mail	reditel@goajaro.cz
IČO	48 623 695
Identifikátor	600 012 123
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Karel Hübner
Zřizovatel	Královéhradecký kraj
Místo inspekční činnosti	Lužická 423, 551 01 Jaroměř
Inspekční činnost na místě	7. 11. 2023 – 9. 11. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analýza informací o vzdělávání dětí a žáků, o činnosti škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy dle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Gymnázium Jaroslava Žáka, Jaroměř (dále „škola“) poskytuje všeobecné vzdělávání v oborech vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté) a 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté). K termínu inspekční činnosti se ve 12 třídách vzdělávalo celkem 344 žáků, z toho 229 v osmiletém gymnáziu a 115 ve čtyřletém gymnáziu podle školního vzdělávacího programu „Škola v digitálním světě aneb Uchop svoji šanci“ (dále „ŠVP“). Nejvyšší povolený počet žáků byl naplněn na 76 %, z toho 6 % tvořili žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola je konzultačním střediskem Virtuální Univerzity třetího věku České zemědělské univerzity v Praze a přípravným centrem British Council k mezinárodním jazykovým zkouškám Cambridge English.

O své činnosti informuje škola na webových stránkách www.goajaro.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy, který vykonává svoji funkci od roku 2011, kvalitně naplňuje koncepci všeobecného gymnaziaálního vzdělávání, což se projevuje setrvalým zájmem uchazečů o studium i vysokou úspěšností absolventů při přijetí na různé typy vysokých škol. Jeho prioritou je vytvářet podnětné vzdělávací prostředí pro všechny žáky, podporovat jejich všeestranný rozvoj a prostřednictvím širokého spektra volitelných předmětů jim umožnit maximální profilaci podle zájmu a potřeb budoucího vysokoškolského studia. Stanovené dílčí cíle se vedení školy daří postupně naplňovat, např. aktualizace ŠVP, mj. i s ohledem na poznatky z distanční výuky, zlepšování materiálně technického vybavení školy, podpora dalších školních a mimoškolních aktivit (kroužek mechatroniky a robotiky, přírodovědný kroužek, Evropský den jazyků, charitativní akce), rozvoj digitálních kompetencí žáků a učitelů aj.

Dlouholeté pedagogické a manažerské zkušenosti ředitele školy se pozitivně promítají do systematického plánování i funkčně nastavené organizační struktury. Vedení školy (ředitel, zástupce ředitele, ekonom) je efektivně spolupracující tým s přesně vymezenými pravomocemi a povinnostmi. V rámci delegovaných kompetencí je účelně posilena role předsedů předmětových komisí, členů školního poradenského pracoviště a metodika ICT, kteří tvoří širší vedení školy. Učitelé se v rámci předmětových komisí významně podílejí na organizačním zajištění vzdělávacích aktivit a koncipování výuky, např. úpravy učebních plánů a obsahu ŠVP, organizace soutěží, projektů, sportovních kurzů, příprava žáků k maturitní zkoušce aj. Informační systém školy a jeho propojení s elektronickou třídní knihou umožňuje včasné předávání informací o aktuálním dění ve škole a výsledcích vzdělávání žáků.

Vedení školy pravidelně monitoruje a vyhodnocuje všechny oblasti pedagogických procesů. Zjištění z evaluace zahrnující i dotazníková šetření promítá do přijímaných opatření s jasně stanovenými termíny a konkrétní zodpovědností. Efektivním nástrojem důsledné kontroly je i četná a cílená hospitační činnost, z jejichž závěrů a sebehodnocení učitele vyplývají pozitiva i negativa ve sledované výuce a konkrétní doporučení směřující ke zlepšení pedagogické práce. Na kolegiálním hodnocení se aktivně podílejí i předsedové předmětových komisí a sami učitelé formou vzájemných hospitací.

Rozvíjené partnerské vztahy s akademickým prostředím (Farmaceutická fakulta Univerzity Karlovy v Hradci Králové, Vysoká škola chemickotechnologická v Praze), jazykovými instituty (British Council, Goethe Institut) a zahraniční školou v Polsku přispívají ke sdílení

edukativních zkušeností, k profilaci žáků i vzdělávání nadaných žáků. Kooperace s dalšími subjekty (Město Jaroměř, místní základní školy, Policie ČR, neziskové organizace, kulturní instituce) je efektivně využívána při realizaci ŠVP, primární prevenci i k podpoře mimoškolní činnosti. Partnerství se softwarovou firmou přináší škole nové možnosti v oblasti informačních technologií, především v získávání aktuálních informací o nových produktech i jejich využití ve výuce a v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků. Škola aktivně komunikuje se zákonnými zástupci žáků prostřednictvím Unie rodičů. Iniciativa žáků se příznivě promítá v utváření školního prostředí, při prezentaci gymnázia na veřejnosti, při organizaci tradičních akcí i v jejich zapojení do života školy prostřednictvím žákovského parlamentu.

Výsledkem koncepční personální práce vedení školy je kvalifikovaný pedagogický sbor, který tvoří 31 pedagogických pracovníků, z toho jeden rodilý mluvčí. Kvalitu personálních podmínek pozitivně ovlivňuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, které je realizováno jak formou vzdělávacích akcí určených pro všechny pedagogy v rámci sborovny, tak formou individuálního vzdělávání (prezenční, webináře). Vzdělávání se zaměřovalo nejčastěji na prohlubování odbornosti, klima školy a na využívání digitálních technologií a interaktivních nástrojů výuky.

Efektivním vícezdrojovým financováním a aktivním zapojením managementu školy do získávání dalších finančních prostředků se řediteli školy daří kvalitně naplňovat ŠVP. Získané zdroje jsou účelně využívány k rozšíření vzdělávací nabídky, materiálně technické podpoře učitelů i žáků a k průběžné modernizaci školního zázemí. Škola disponuje odpovídajícím počtem kmenových i odborných učeben, např. počítačové a jazykové pracovny, laboratoře přírodovědných předmětů, vybavených moderními didaktickými pomůckami, informačními a komunikačními technologiemi i softwarovými programy. Odpovídající podmínky má škola i pro výuku tělesné výchovy a dalších sportovních aktivit. Žáci využívají bohatě vybavenou školní knihovnu, studovnu a odpočinkové zóny na chodbách. Nově byla na školní zahradě vybudována venkovní učebna, která slouží k terénní výuce průřezového tématu Environmentální výchova i dalších předmětů. Uspořádání vnitřních prostor a dodržování nastavených pravidel napomáhá k zajištění větší bezpečnosti žáků, vstup do budovy školy je zabezpečen elektronickým systémem. Stravování žáků je zajištěno ve výdejně Školní jídelny Jaroměř, Na Karlově, umístěné v budově školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Realizovaná koncepce všeobecně zaměřeného gymnaziálního vzdělávání klade na žáky zvýšené studijní nároky. K jejich zvládnutí a komplexní přípravě žáků na maturitní zkoušku napomáhá promyšlená organizace výuky, účelné využití disponibilních hodin a efektivita výuky dělených hodin (český jazyk, matematika, cizí jazyky, informatika, přírodovědné předměty). Nabídka volitelných předmětů a seminářů umožňuje účinně podporovat rozvoj potenciálu žáků s ohledem na jejich budoucí studium na vysoké škole.

Metodické a didaktické vedení sledovaných hodin nevykazovalo výraznější rozdíly mezi výukou na nižším a vyšším gymnáziu. Žáci na obou stupních gymnázia prokazovali vědomosti a dovednosti stanovené ŠVP na velmi dobré úrovni, což koresponduje s jejich dosahovanými výsledky. Většina hospitovaných hodin probíhala v pracovní atmosféře, učitelé uplatňovali k žákům partnerský přístup. Žáci dodržovali pravidla přirozené komunikace a respektovali stanovené postupy práce. Učitelé zpravidla dbali na jasné seznámení s cílem či tématem hodiny, úvodní a průběžná motivace byla ale zaznamenána na

jen v části vyučovacích hodin. Požadavky na žáky byly přiměřené, nové učivo bylo podáváno srozumitelně a v logických souvislostech. Učitelé v převážné míře účinně využili výhodu menších skupin k aktivnímu a rovnoměrnému zapojení žáků do vzdělávacího procesu. Vyučující vesměs volili efektivní formy a metody práce vzhledem k probíranému učivu, věku i studijním předpokladům žáků. Nejčastěji využívanou frontální výuku vhodně kombinovali s metodicky dobře vedeným řízeným rozhovorem a samostatnou prací. Někteří učitelé účelně volili i činnosti ve skupinách či dvojicích napomáhající vzájemné kooperaci žáků. Učitelé ponechávali žákům dostatečný prostor pro aplikaci získaných vědomostí a dovedností, pro rozvoj logického a abstraktního myšlení. Převážná část sledovaných hodin cizích jazyků se vyznačovala přiměřenou dynamikou a promyšlenou aktivizací žáků. Učitelé systematicky rozvíjeli jazykové znalosti a řečové dovednosti žáků procvičováním písemného i mluveného projevu. Didaktická technika byla v části hodin uplatněna uvážlivě vzhledem ke stanovenému vzdělávacímu cíli (výuková prezentace, nástroje interaktivní tabule, video, poslech).

Účinnost vzdělávacího procesu přibližně ve třetině hospitovaných hodin snižovaly některé metodické a didaktické nedostatky, např. opomíjení vstupní a průběžné motivace, nevhodné organizační rozvržení vyučovací hodiny, nedostatečně nastavená pravidla skupinové práce. Předávání hotových poznatků v kombinaci s méně pestrými metodami a formami výuky vedlo k nerovnoměrnému zapojení žáků do výuky a k jejich menší spoluúčasti na vzdělávání. Sdělovaná fakta byla sice odborně správná, pozornost však byla soustředěna zejména na výčet informací a žáci tak neměli dostatečný prostor pro logické uvažování, aplikaci dříve nabytých vědomostí a získaných zkušeností. Napříč některými vyučovacími předměty často scházela práce s odborným textem a různými informačními zdroji, která by podporovala samostatnost žáků a rozvoj jejich kritického myšlení (vyhledávání klíčových slov, ověřování reálií, vyhodnocování údajů, argumentace). Velmi zřídka byly využívány mezičlenné přesahy a interdisciplinární vazby. Pedagogové rovněž v menší míře vytvářeli prostor pro souvislejší ústní vyjadřování žáků a jejich zapojení do evaluačních aktivit, jako je např. vzájemné hodnocení podle daných kritérií. Žáci nebyli dostatečně vedeni k nalézání příčinných souvislostí a jejich interpretaci. Učitelé ne vždy reflektovali rozdílnou úroveň znalostí a dovedností žáků i odlišné tempo jejich práce, např. scházející diferenciace zadání úloh podle četnosti a obtížnosti.

Pravidelně zařazované aktivity propojují teoretickou výuku s praxí a umožňují tak ověřovat naplňování klíčových kompetencí (předmětové exkurze, zahraniční výjezdy, laboratorní cvičení, sportovní kurzy, projektové dny). Škole se daří vytvářet vhodné podmínky pro podporu kreativity a individuálních zájmů nadaných žáků (školní akademie, vernisáže, koncerty, soutěže, sportovní turnaje a olympiády). Environmentální a dobrovolnické aktivity žáků napomáhají rozvoji jejich sociálních kompetencí (Recyklohraní, Jaroměř běží pro planetu, potravinová sbírka aj.).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků pozitivně ovlivňuje dostatečný výběr uchazečů na základě jednotné přijímací zkoušky i předchozí úspěšnosti v základním vzdělávání.

Vyučující průběžně sledují výsledky vzdělávání žáků. Škola má nastavená jednotná pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Vedle běžných nástrojů hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola využívá komplexní nástroj, ročníkovou práci, kterou si každý žák vybírá a její zpracování představuje v rámci volitelného předmětu v posledních dvou letech studia formou veřejné prezentace nejprve v českém, později v cizím jazyce. Žáci tak

prokazují míru osvojení klíčových kompetencí (k učení, řešení problému, komunikativní, digitální, k podnikavosti) stanovených ŠVP. Vedení školy získává informace o vzdělávacích výsledcích žáků a jejich chování průběžnou kontrolou jejich evidence v elektronickém informačním systému, na provozních poradách a jednáních pedagogické rady. Z jejích zápisů je zřejmé, že škola eviduje žáky ohrožené školním neúspěchem a případně stanovuje konkrétní individuální opatření ke zlepšení stavu. Opatřením pro zlepšení výsledků vzdělávání žáků po období distanční výuky zavedené z důvodu pandemie covid-19 bylo vedle poskytování individuálních konzultací organizování doučování v rámci projektu Šablony III, kterého se účastnili žáci napříč ročníky (vyučovací předměty matematika, český jazyk, cizí jazyky, fyzika).

Žáci dosahují velmi dobrých výsledků v průběhu vzdělávání i při jeho ukončování maturitní zkouškou (dále „MZ“). Ve školním roce 2022/2023 z celkového počtu 339 žáků prospělo s vyznamenáním 41,6 % žáků, prospělo 57,8 % žáků a 0,6 % žáků neprospělo. Ve sledovaném období posledních tří školních let ze všech 158 žáků přihlášených k MZ v jarním zkušebním období 2021–2023 neodmaturovalo úspěšně ve společné části MZ pouze 3,8 % žáků.

Škole se daří dlouhodobě a systematicky motivovat žáky k účasti v předmětových soutěžích a olympiadách (např. olympiády matematická, biologická, chemická, fyzikální a dějepisná, Matematický klokan, Prezentáda, konverzační soutěže v cizích jazycích, sportovní soutěže). K největším úspěchům za poslední období patří např. účast v celostátním kole soutěže Microsoft Office Arena 2022, 3. a 6. místo v celostátní literární soutěži „Když je třeba pomoci“ a 7. místo v celostátním kole Středoškolské odborné činnosti.

Škola poskytuje žákům účinnou podporu pravidelnými adaptacemi kurzy prvních ročníků zaměřené na pozitivní vazby nových třídních kolektivů, efektivní učení a prosociální chování žáků. Škola reflekтуje různé vzdělávací potřeby žáků a v rámci poradenských služeb vytváří příznivé podmínky pro jejich studium. Včasná informovanost vyučujících výchovnou poradkyní o vzdělávacích problémech jednotlivých žáků, dodržování doporučení školských poradenských zařízení a vhodně volené pedagogické postupy směřují k eliminaci studijních neúspěchů žáků. V případě potřeby realizované individuální konzultace s vyučujícími v úzké spolupráci s třídními učiteli a zákonými zástupci přispívají k podpoře úspěšnosti žáků v průběhu i při ukončování studia. V oblasti kariérového poradenství pomáhá výchovná poradkyně žákům posledních ročníků s výběrem volitelných předmětů a následně vysoké školy, organzuje návštěvy veletrhů vzdělávání, upozorňuje na dny otevřených dveří vysokých škol apod. Nedílnou součástí programu kariérového poradenství jsou i besedy s úspěšnými absolventy školy.

Preventivní programy zaměřené na předcházení rizikovým jevům jsou realizovány systémově v průběhu celého vzdělávacího cyklu a průřezově v jednotlivých předmětech. Aktuálně reagují na problémy vzniklé v souvislosti s dlouhou distanční výukou (snížení psychické odolnosti žáků, ztráta sociálních vazeb), dále na bezpečí v kyberprostoru a rizika spojená s užíváním návykových látek. Jejich nedílnou součástí jsou aktivity podporující prosociální chování a zájmy žáků, např. besedy, exkurze, individuální rozhovory, sociometrické hry. Elektronická anonymní schránka důvěry pomáhá odhalit rizikové chování mezi žáky, např. různé podoby šikany, ale i nedorozumění mezi učiteli a žáky.

Závěry

Vývoj školy

- od posledního inspekčního hodnocení v roce 2016 se výrazně zlepšily materiální a finanční podmínky pro vzdělávání
- škola si kontinuálně udržuje stabilní počet žáků
- zefektivnila se činnost školního poradenského pracoviště v oblasti primární prevence

Silné stránky

- promyšlené úpravy školního vzdělávacího programu nejen v souvislosti s revizí rámcového vzdělávacího programu (1.2)
- funkční řízení ve všech oblastech činnosti školy a účinná evaluace kvality výchovně vzdělávacího procesu (2.1)
- aktivní spolupráce učitelů formou vzájemných hospitací a v rámci předmětových komisí (3.3)
- systematické sledování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků vedením školy v průběhu vzdělávání a při jeho ukončování maturitní zkouškou a přijímání potřebných opatření k jejich zlepšení (5.4)
- podpora všeestranného rozvoje osobnosti žáků jejich zapojením do předmětových soutěží, olympiád, projektů a charitativních akcí (6.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- malý prostor pro souvislejší ústní vyjádření žáků napříč vyučovacími předměty, absence motivace ke kritickému myšlení a práce s informačními zdroji (4.1)
- méně časté využívání kooperativních forem práce (4.2)
- nižší míra využívání formativního hodnocení a reflexe vzdělávacího pokroku žáků, nízká míra diferenciace a individualizace výuky s ohledem na vzdělávací možnosti žáků (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- více zapojovat žáky do evaluačního procesu prostřednictvím formativního hodnocení, vzájemného hodnocení podle stanovených kritérií a sebereflexe vlastního pokroku
- ve větší míře podporovat souvislejší ústní vyjádření žáků a kultivovat jejich projev
- diferencovat vzdělávací obsah a zajistit větší podporu žákům vzhledem k jejich individuálním potřebám
- využívat metody a formy výuky vedoucí k aktivní spoluúčasti žáků ve vzdělávání, k samostatnému uvažování, objevování, vyvozování poznatků, vyhledávání informací a kritickému myšlení

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činnosti. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina, č.j. 14718/S/2009, vydaná zastupitelstvem Královéhradeckého kraje s účinností od 10. září 2009 včetně dodatků č. 1–4
2. Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, č.j. MSMT-37304/2014-2, ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané s účinností od 1. 9. 2015, ze dne 21. 10. 2014
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, č.j. 15996/S/2014-10, ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané s účinností od 1. 9. 2015, ze dne 3. 11. 2014
4. Jmenování do funkce ředitele školy vydané s účinností od 1. 8. 2020, ze dne 15. 6. 2020
5. Dokumentace k hodnocení materiálních, personálních a finančních podmínek školy ve školních letech 2021/2022 až 2023/2024 k termínu konání inspekční činnosti
6. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2023/2024
7. Dokumentace k zajištění bezpečnosti žáků (včetně knihy úrazů) vedená ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024 k termínu konání inspekční činnosti
8. Koncepce rozvoje školy na období 2022-2026
9. Plán práce na školní rok 2023/2024
10. Školní vzdělávací program pro obory vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium a 79-41-K/41 Gymnázium platný k termínu konání inspekční činnosti
11. Školní řád platný k termínu konání inspekční činnosti
12. Rozvrhy hodin platné k termínu konání inspekční činnosti
13. Školní matrika vedená ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
14. Zápis z jednání pedagogických rad vedené ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024 k termínu konání inspekční činnosti
15. Plány práce předmětových komisí a záznamy z jejich jednání vedené ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024 k termínu konání inspekční činnosti
16. Tematické plány učiva pro školní rok 2023/2024
17. Záznamy z hospitační činnosti vedení školy ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024 k termínu konání inspekční činnosti
18. Dokumentace školního poradenského pracoviště včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce 2023/2024 k termínu konání inspekční činnosti
19. Přehled prospěchu žáků ve školním roce 2022/2023 (výpis ze školní matriky)

20. Přehled prospěchu žáků školy u maturitní zkoušky (společná část) v jarním zkušebním období let 2021 až 2023
21. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2021/2022 a 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Vachatová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iva Sucháneková, školní inspektorka

Mgr. Lenka Marková, školní inspektorka

Bc. Věra Jiránková, kontrolní pracovnice

23. 11. 2023